

J. E. Bogomil:

Prišla zima je . . .

tari Polž je hodil s svojo malho po hišah. Gospodinjam je zdravil bolne piskre in sklede in pel je. Kdo ve, kolikokrat je slišala že cela vas tisto njegovo zimsko pesem:

»Prišla zima je,
je pobrala vse . . .«

Na dolgo in na široko je povpraševal in modro samsebi odgovarjal, kje so ptičice, kje so rožice, kje je travica, kje je kravica in drevja kras . . .

»Prišla zima je,
je pobrala vse . . .«

Pa vendar ni bilo tako hudo. In še danes ni. Marsikaj nam res ugrabi zima, a vsega nam ne more vzeti. In to, česar nam tudi zima ne vzame, je veselje.

Četudi je pozimi vse golo, četudi je vse pusto, četudi umolkne glasna ptičja pesem, četudi bistri potoček za vasjo okovan molči — veselje nam pa vseeno ni umrlo.

Oj, sneženi mož! Koliko smeha nam napravi! Drži se tako resno, kakor bi bil najmanj otroški poglavar ali pa župan. Ali, ko mu dajo pisker na glavo, leseno smotko v usta in staro metlo v roke — pa ne pomaga nič nobena modrost ne resnost, nič ne pomaga! Smejejo se mu, smeje se mu vsak, kdor ga vidi. Pogledajo ga in so že veseli.

In pa drsanje na saneh! Sankanje pravijo zdaj.

Res, da te otroške sani niso kdove kako umetno in drago delo. Sami otroci si jih naredo. Par desk spredaj obžagajo in malo zaokrožijo. Počez pa pribijejo par močnih bukovih polen. Na ta polena pa nekaj gladkih, vsaj za silo pooblatih desk. In sani so gotove. Če je kdo iztaknil kje v kakem kotu par zavrženih obročev in jih nabil s trdom in težavo na sanince, tem bolje. Njegove sani potem občuduje ves otroški svet. Joj, kako gre potem na takih saneh po gladki cesti! Tiho, mirno, brez ropotanja in stresanja. In kako šele po vaškem klancu! Urno, kakor ptica po zraku. Kdor se pelje in kdor gleda, ta mora biti tudi vesel.

Ali pa drsanje po ledu in kepanje! Hej, ali pa kadar je sneg pomrznil, da smo stopili izza ozke opolzke poti na trdo sneženo skorjo! Kjer smo hoteli, smo hodili po snegu: po travnikih, po vrtih, po njivah, povsod. In nihče nas ni kregal, nihče vpil nad nami, da delamo škodo. Smejali so se nam, ko smo drvili čez drn in strn. Smejali so se, in vsi smo bili veseli.

Pa še ni konca. Ne, ne! Miklavž nam je prinašal mnogo darov, še več pa veselih uric. Bile so to ure hrepenenja in ugibanje pred njegovim godom, urice veselih spominov po njegovem godu. Še celo spomin na tisto parkljevo grdobno in na njegovo divjanje in godrnjanje in na njegov

Kaj bi kupili — ?

koš in na prelite solze — vse nam je bilo končno sladko. Saj smo bili veseli, da ga zlodeja vsaj eno leto ne bo več na izpregled.

Komaj je pa Miklavž zatvoril svoje košare, je pa že trkal božič na vrata. Postajali smo pred prodajalnami, postajali v tistem kotičku loškega mesta, kjer je stari Grebenar prodajal že narejene jaslice, pa tudi

cele pole pastircev in drobnice, široke in živopisane prte iz papirja, in ugibali smo, kaj bi kupili. Vse nam je bilo sicer všeč, a za vse ni bilo denarja.

Nekaj kupčije je pa le bilo vsako leto. In potem smo strigli doma in smetili za žive in mrtve. Ob četrtnih smo pa hodili po mah. In ko je prišel sveti večer, smo pa postavili jaslice v hišnem kotu in nanje nateknili pastirjev in ovac gotovo več, kakor jih je bilo svoj čas v vsem Betlehemu. Svečke so pa zagorele, hišna svetilka je obsevala jaslice, božična zgodba je vstajala kakor živa pred našimi očmi, in božične pesmi so odmevale po hiši in po srcih. Veselja brez konca in kraja, samo solnce, sama luč sredi zime.

Potem pa sveta polnočnica, božični prazniki s svojimi sladkostmi in dobrotami; zopet nov vir veselja! Preveč vsega! Le pridite k nam uživat božično veselje in občutili boste vsaj za trenutek, kakšna je bila radost v izgubljenem raju! Ni preveč rečeno: božični prazniki so raj na zemlji. Kaj bo torej tisti stari Polž s svojo oguljeno:

Prišla zima je,
je pobrala vse — — —?

Nič pobrala! Le novo dala.

Kratkočasnice.

Dijak je vprašal tovariša: »Zakaj neki so ribe mutaste?« — »Neumno vprašanje!« mu je odgovoril tovariš, »pa govori ti, kadar imaš usta v vodi.«

Iz naloge Janeza Zaletela: Zob časa, ki posuši vsako solzo, bo pustil tudi čez to rano travo rasti.

Taka je ribniška skleda: dalj ko jo neseš, dražja je, in večkrat ko jo vržeš, več jih je.

Boženki je zelo ugajal babičin stari vrček, zato je venomer prosila zanj. »Zdaj še ne,« ji je odgovarjala babica, »potem bo tvoj, ko me Bog pokliče.« — Boženka je enkrat dolgo molčala in se igrala. Čez čas pa se vzdrami in reče: »Babica!« — »Kaj, otrok moj?« dé stara mati. — »Zdi se mi, da vas je ravno zdaj-le Bog klical.«

Slovstvo.

Čika Jova-Zmaj: **Malaj in Malon in druge pesmi za deco.** Poslovenil Alojz Gradnik. Založba »Jug« v Ljubljani 1921. Cena vezani knjigi K 14.—, po pošti K 2.— več. — Da bi bilo naše mladinsko slovstvo »nad vse revno«, to ni res. To more trditi le kdo, ki naše mladinsko slovstvo le površno pozna, ali ne pozna otroške duše, ali pa zaničuje vse domače — kar je pri Slovencih tudi mogoče. Jeli — da samó te omenimo — v 51. letnikih našega »Vrtca«, v 29. letnikih »Angelčka«, v 22. letnikih »Zvončka« samo žaganje? Niso li sodelovali pri teh listih naši najboljši pisatelji in pesniki v svojih najidealnejših letih? In tisočkrat prebrani in izrabljeni izvodi po naših šolskih in ljudskih knjižnicah — pričajo li o »nad vse revni« vsebini? »Nič-vreden je narod, ki se sramuje truda svojih sinov,« je zapisal nedavno eden naših vseučilišnih profesorjev. To puhlico o »nad vse revni« naši mladinski literaturi je vrgel v svet pred par leti eden naših »najnovejših«, in danes jo ponavlja za njim, kdor ima